

La regenza vul rinforzar ulteriuramain il turissem

■ **(cc) La lescha davart las taxas turisticas (LTT) è in ultim term impurtant da la refurma dal turissem grischun. Ella porta a las vischnancas ed a las organisaziuns turisticas ina segirezza finanziaria per las activitats turisticas. Cun la LTT vul la regenza gidar a meglio la competitivitat dal turissem grischun. La LTT furma ina basa fundada per financiar il marketing, las infraestructuras e las occurrenz.** Per segirar ils abitadis decentralis en il Grischun e piazzas da lavur en tut il chantun dovri il turissem. Il turissem grischun vala sco motor principal da l'economia publica dal Grischun. La quota dal turissem vi da l'entir export da l'economia publica grischuna importa circa 55 pertschient ed è pia cleramain pli gronda che las quotas da l'industria u d'autras interpresas da servetsch. La refurma dal turissem grischun ch'è vegnida lantschada l'onn 2006 è incontestada, reconuschida dapertut e dat la direziun per ch'il Grischun possia frunar il trend negativ en il turissem e profitar dal potenzial da creschientscha dal turissem internaziunal. Las passa 90 uniuns da cura e da traffic per gronda part localas èn vegnidas restructuradas ad actualmain 15 organisaziuns per la gestiun da destinaziuns (OGD) resp. organisaziuns turisticas regionalas (OTReg) che s'extendan sur pliras vischnancas.

Ina finanziaziun reglada chantunala remplazza las leschas communalas

La taxa da cura e la taxa per promover il turissem, che vegnan incassadas oz en la gronda part da las vischnancas, vegnan remplazzadas tras in'unica taxa. La finanziaziun reglada sin plaun chantunal remplazza circa 120 leschas chantunales ch'èran fin ussa divergentas. La taxa turistica duai vegnir incassada en tut las vischnancas dal chantun, graduada tenor la regiun e tenor l'intensitad turistica. Il circol dals contribuents (interpresas d'alloschament, interpresas, proprietarias e proprietaris d'abitaziuns da vacanzas) è definì en tut las vischnancas tenor ils medems criteris. La basa da fixaziun da la taxa è er la medema per tuts en il chantun. En vista administrativa distgargia la finanziaziun reglada sin plaun chantunal las vischnan-

cas ch'enconuschan gia ina taxa ed augmenta l'effizienz da las novas OGD ed OTReg.

Da la frequenza a la capacid

Las interpresas d'alloschament na vegnan betg pli sutmessas a la taxa tenor la frequenza (pernotaziuns), mabain tenor la capacid (dumber da chombras da giasts en hotels resp. surfatscha d'abitar en abitaziuns da vacanzas). Quai è in grond avantatg. Fin ussa stueva vegnir pajada ina taxa (taxa da cura) mo per «letgs chauds». Tras la valitaziun da la capacid vegnan «letgs fraids» tractads da nov da medema maniera sco «letgs chauds». Uschia vegn remunerada l'interprendidra activa u remunerà l'interprendider activ: Pli fitg ch'ils letgs èn occupads e pli favuravla che la taxa (calculada pro giast) è. Las proprietarias ed ils proprietaris d'abitaziuns da vacanzas vegnan motivads da dar en locaziun l'abitaziun. Er abus tar l'incassament (pernotaziuns betg inditgadas) pon vegnir reducids considerablmain. Ina taxa tenor la capacid augmenta plinavant la planisabladad da las entradas da las vischnancas e da las organisaziuns turisticas. Cunzunt durant temps pli difficils sco ussa (cun ina reduziun da las pernotaziuns) è quai fitg impurtant, per-

quai che gist ussa na dastgan ils sforzs da marketing betg vegnir reducids.

Ina finanziaziun tras ils profitunz dal turissem

Pajar la taxa ston tut las interpresas d'alloschament, tut las proprietarias e tut ils proprietaris d'abitaziuns da vacanzas sco er tut las interpresas che profitan directamain u indirectamain dal turissem. Uschia pon tut las acturas e tut ils acturs che tiran in niz dal turissem vegnir integrads en sia finanziaziun. L'import da las contribuziuns sa drizza tenor il niz dal turissem. Las interpresas en branschas cun ina gronda intensitad turistica vegnan engrevgiadas pli fitg. Per manschis en regiuns ch'èn fermamain dependents dal turissem valan ultra da quai tariffas da taxa pli autas. Betg pajer la taxa na ston las abitantas ed ils abitants dal chantun (cun excepziun da las proprietarias e dals proprietaris d'abitaziuns da vacanzas). Betg pajer la taxa na ston ultra da quai aclas simples e chamonas da chatscha, sch'ellas na vegnan betg dadas en locaziun a giasts.

L'autonomia da las vischnanca resta

En lur regiun decidan las vischnancas quants meds finanziaziuns ch'ellas vulan impunder per il turissem e quant auta che la

taxa duai esser. La LTT conceda vastas cumpetenzas a las vischnancas. Uschia vegni garantì ch'er ils basegns regionalis ils pli differents pon vegnir realisads en moda ideala. La premissa è la collavuraziun cun ina OGD u cun ina OTReg. Per exempel permetta quai da tegnair quint cumplainmain dals basegns da las regiuns che han gia soluziuns per la finanziaziun (Tavau, Engiadin'Ota). Ils retgavs da la taxa turistica restan en la regiun. Els servan a financiar il svilup general turistic (infraestructuras, occurrenz, posts d'infurmaziun e.u.v.) e las activitats da las OGD resp. da las OTReg indigenas cun in marketing turistic professional (concepziun da products, distribuziun, promoziun e controlla dal success).

Novs impuls cunter la crisi

L'impurtanza dal turissem per tut las Vals dal chantun è fitg gronda. Sch'i duai vegnir fatg frunt cun success a las sfidas actualas sco la fermezza dal franc, la reduziun da dumondas, ina relaziun dal pretsch e da la prestaziun cun ina gronda concurrenza e.u.v., èn d'ina impurtanza centrala structures cumpetitivs e meds finanziaziuns segirads per las infraestructuras turisticas e per il marketing turistic en il Grischun. La

LTT n'è bain betg il sulet instrument ch'è abel da puspè metter il turissem sin ina buna via, ma ella è in instrument. La LTT è la basa legala per ina taxa turistica generala, effizienta e gista, la quala vegn finanziada da l'entira economia che tira in niz dal turissem e che gudogna ses daners cun il turissem. Ella remplazza 120 leschas communalas ed è fitg flexibla. La LTT rinforza – sco ultim term impurtant da la refurma dal turissem – il turissem en il Grischun, segira piazzas da lavur en las regiuns sco er ils abitadis decentralis.

In vast sustegn da la LTT

La regenza è persuadida ch'il cussegl grond ha deliberà en la sessiun d'avrigl in project equilibrà ch'è d'ina gronda impurtanza per dumagnar las proximas sfidas en il turissem grischun. La LTT vegn sustegnida oz er da hotellerieuisse Grischun, da las telefericas dal Grischun, da GastroGrischun, da l'Uniun grischuna d'artisanadi e mastern, da la chombra da commerzi e da l'Associaziun dals patruns dal Grischun, da la Societad grischuna dals impressaris constructurs, da l'Uniun purila grischuna e d'ulteriuras organisaziuns. Il pievel grischun decida davart il project ils 25 da november 2012. Sche la lescha vegn acceptada èsi previs da l'introducir per il 1. da schaner 2014, cun in termin transitoric da maximalmain 5 onns.

La taxa turistica en furma concisa

La lescha davart las taxas turisticas (LTT) remplazza tut las taxas communalas da cura e tut las taxas communalas per promover il turissem. Ella vala en tut las vischnancas dal chantun. Las vischnancas pon dentant fixar – ensem cun l'organisaziun turistica – l'import da la taxa. Tut las interpresas che profitan directamain u indirectamain dal turissem pajan la taxa. Resguardadas vegnan la forza da la creaziun da valurs turisticas d'ina interpresa, la dependenza da la regiun e da la bransch dal turissem sco er la grondezza da l'interpresa. Alloschaders ed alloschaders sco er proprietarias e proprietaris d'abitaziuns da vacanzas na pajan betg pli ina taxa da cura u ina pauschala, mabain ina taxa per chombra da giasts respectivamain per meter quadrat surfatscha d'abitar netta.

La LTT furma ina basa fundada per financiar il marketing, las infraestructuras e las occurrenz turisticas. FOTO N. SIMMEN